

The Role of Environmental Concern, Future-Oriented Planning, and Destination Image in Students' Tendency towards Ecotourism: A Case Study of Vali-e-Asr University of Rafsanjan

Mohammad Alizadeh^{1*}, Zahra Baghi Abadi², Mojdeh Pasyar³, Saeideh Esmaeili⁴

1. Assistant Professor, Department of Iranian Studies, Faculty of Iranian Studies, Vali-e-Asr University of Rafsanjan, Iran.

2. Master's student in geography and tourism planning-destination management, Department of Geography, Faculty of Geography, Yazd University, Yazd, Iran.

3. Tourism management alumni, Department of Tourism, Faculty of Faculty of Humanities, science and arts university, Yazd, Iran.

4. Assistant Professor, Department of Tourism Policy and Development, Faculty of Tourism, University of Tehran, Tehran, Iran.

*Corresponding author, Email: M.alizadeh@vru.ac.ir

Keywords:

Environmental Concerns,
Destination Image,
Ecotourism Intention, Valiasr
University of Rafsanjan.

Introduction

Tourism is one of the basic human needs and it makes people renew their strength to do their daily work, and this issue has led to the development of tourism (Putri, 2018). According to the results of the research published by the World Tourism Organization (2019), nowadays traveling to tourist destinations is not a strange thing, but has become a part of people's daily life. Several studies show that tourists view the environment as a key factor in the quality of their travel experience (Goodwin & Francis, 2003). Ecotourism is considered as the most comprehensive alternative approach that can bring economic development and environmental protection and welfare to the society at the same time as a panacea (Khan et al., 2022) and by emphasizing the authenticity and preservation of traditional ways, promote cultural exchange (Quynh et al., 2021) and have an impact on the image of the destination, so that by highlighting natural beauty, biodiversity and conservation efforts, it shows the destinations as environmentally responsible and attractive (Nowacki et al., 2021). The positive image of the destination leads tourists who are concerned and aware of the environment to choose destinations that prioritize environmental protection and sustainable development (Nowacki et al., 2021). And awareness of this matter is important for managers, marketers and tourism activists of destinations, in order to show a favorable and green image (Ting (Tina) Li et al, 2021). One of the sections of the society that play an important role in informing the society is the academic class, especially the students. Society accepts academics as reference groups. In this regard, the research aims to investigate the opinion of students of Valiasr University of Rafsanjan towards ecotourism. The main question of the current research is what is the relationship between the attitude of the students of this university in the field of environmental concerns, planning for the future and the image of the destination and Ecotourism intention?

Methodology

This article is of descriptive-analytical type and is considered as applied research. According to Saunders research onion, this research is one of positivist and positivist research in terms of research philosophy. The research strategy is survey research because the research tool is a questionnaire. The statistical population of the research includes students of different academic levels (bachelor's, master's and doctorate) of Valiasr University in Rafsanjan. Random sampling was simple and 400 questionnaires were completed electronically. The four constructs of this research include environmental concerns (3 questions), planning for the future (4 questions), destination image (4 questions), Ecotourism intention (4 questions). The data analysis tool is Smart-PLS structural equation software. This software is a powerful tool for data analysis and

Received:

19/May/2024

Revised:

30/Jun/2024

Accepted:

01/Sep /2024

modeling and is especially used in social sciences such as management and tourism. This software tests hypotheses and evaluates relationships between variables well.

Findings

According to the obtained results, the impact of planning for the future on the desire for ecotourism trips and environmental concern has been rejected. However, two hypotheses of the effect of the image of tourist destinations on the desire for ecotourism trips and the image of ecotourism destinations on environmental concern have been confirmed. But the environmental concern on the desire for ecotourism trips was not confirmed. According to the results of the research, the hypotheses regarding the influence of future planning on the propensity for ecotourism and environmental concern were rejected. However, the influence of destination image on ecotourism propensity and the influence of ecotourism destination image on environmental concern were both confirmed. Notably, the hypothesis that environmental concern affects ecotourism propensity was not supported.

Discussion and Conclusion

This research examines the views of the students of Valiasr University in Rafsanjan in the field of ecotourism issues. According to the research literature, ecotourists or those interested in ecotourism activities have different characteristics compared to mass tourists. According to the results of this research, concern for environmental issues does not have much effect on the desire for ecotourism trips, and these results are inconsistent with the research and views of Allcock & Evans-Smith (1994), who believes that ecotourists seek environmental sustainability, as Demeritt (2002) believes. The meanings of nature should be interpreted in a cultural way, and in this regard, this difference should be analyzed in a cultural context. But it is in line with the research of Swarbrooke & Horner (2007), who believe that irresponsible green tourists are recognized as an important part of ecotourists. Incidentally, Dolnicar et al. (2008) consider these tourists to be highly educated. The effect of planning for the future on the desire for ecotourism trips and environmental concern was not confirmed. In fact, previous studies such as Strathman et al. (1994) showed that forward-looking people with a long-term perspective are more interested in nature protection, which was not confirmed in the present study, and as mentioned in the previous material, this issue is due to It is one of the cultural differences and macro conditions governing the academic society.

But the two important hypotheses of this research that were confirmed are the impact of the image of tourist destinations on the desire for ecotourism trips and environmental concerns, and this issue can be well explained and interpreted because the purely aesthetic view of nature is in all people, whether they are mass tourists or not. Ecotourists can be seen, which is in line with the results of Zhang & Xu (2020) and Shahhosseini (2012), who believe that one of the important components of ecotourists is aesthetic experience and visiting nature. In fact, students engage in ecotourism activities only because of the benefits of nature, and their environmental concern is stimulated when the aesthetic aspect of nature is attacked. In line with the results of the research, the following suggestions are presented:

- Academics have important effects on the process of social and cultural development, so it is suggested to hold educational courses in universities in order to understand the concepts of ecotourism and the value of nature.
- The capacity of scientific associations and centers in universities should be used to the maximum, because the presenters of these programs are students and the effectiveness of these programs is high.
- Organizing nature trips for students with experienced professors to explain the intrinsic value of nature to students.

How to cite this article:

Alizadeh, M., Baghi Abadi, Z., Pasyar, M., & Esmaili, S. (2025) The Role of Environmental Concern, Future-Oriented Planning, and Destination Image in Students' Tendency towards Ecotourism: A Case Study of Vali-e-Asr University of Rafsanjan. *Green Development Management Studies*, 4(2), 163-178. <https://doi.org/10.22077/jgdms.2024.7637.1137>

نقش نگرانی زیست‌محیطی، برنامه‌ریزی آینده‌نگر و تصویر مقصد در گرایش دانشجویان به گردشگری سبز؛ مطالعه موردی دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان

محمد علیزاده^{۱*}، زهرا باقی‌آبادی^۲، مژده پاسیار^۳، سعیده اسماعیلی^۴

^۱ استادیار گروه ایران‌شناسی، دانشکده ایران‌شناسی، دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان، رفسنجان، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی گردشگری، گروه جغرافیا، دانشکده جغرافیا، دانشگاه یزد، یزد، ایران

^۳ کارشناس ارشد مدیریت جهانگردی، گروه گردشگری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر یزد، یزد، ایران

^۴ استادیار، گروه سیاستگذاری و توسعه گردشگری، دانشکده گردشگری، دانشگاه تهران، تهران، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: M.alizadeh@vru.ac.ir

واژگان کلیدی:

نگرانی‌های زیست‌محیطی، تصویر مقصد، تمایل به اکوتوریسم، دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان.

چکیده

گردشگری یکی از نیازهای اساسی انسان است و باعث می‌شود که مردم برای انجام کارهای روزمره تجدید قوا نمایند و همین مسئله موجب توسعه گردشگری شده‌است. یکی از مهم‌ترین موضوعات در روند توسعه گردشگری مسائل زیست‌محیطی است. در این راستا پژوهش قصد دارد نظر دانشجویان دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان به اکوتوریسم و مسائل زیست‌محیطی مرتبط با آن را مورد بررسی قرار دهد. سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که چه رابطه‌ای میان نگرش دانشجویان این دانشگاه در زمینه نگرانی‌های زیست‌محیطی، برنامه‌ریزی برای آینده و تصویر مقصد و ارتباط آن با تمایل به اکوتوریسم وجود دارد؟ روش پژوهش از نوع روش‌های کمی است. استراتژی پژوهش به صورت پیمایشی و ابزار گردآوری داده‌ها، پرسش‌نامه است. جامعه آماری پژوهش، دانشجویان دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان هستند این دانشگاه حدود ۸۰۰۰ نفر دانشجو دارد لذا تعداد ۳۷۰ پرسش‌نامه به صورت الکترونیکی تکمیل شد. ابزار تحلیل داده‌ها نرم‌افزار Smart-PLS است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تصویر از مقصدهای اکوتوریستی تأثیر مثبت و معناداری بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی و نگرانی‌های زیست‌محیطی دارند اما نگرانی زیست‌محیطی و برنامه‌ریزی برای آینده نقش چندانی بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی ندارند.

تاریخ دریافت:

۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری:

۱۰ تیر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش:

۱۱ شهریور ۱۴۰۳

مقدمه

گردشگری یکی از نیازهای اساسی انسان است و بخش مهمی از سیاست‌های اجتماعی و اقتصادی توسعه محلی کشورهاست (عزیزپور و همکاران، ۱۴۰۳: ۳) و باعث می‌شود که مردم برای انجام کارهای روزمره تجدید قوا نمایند و همین مسئله موجب توسعه گردشگری شده‌است (پوتری^۱، ۲۰۱۸). چرا که گردشگری ماهیت چند بعدی دارد (رومیانی، ۱۴۰۱: ۱۳۴). طبق نتایج تحقیقات منتشر شده توسط سازمان جهانی گردشگری (۲۰۱۹) امروزه سفر به مقصدهای گردشگری نه تنها امری عجیب نیست بلکه به بخشی از زندگی معمول افراد تبدیل شده‌است. مطالعات متعدد نشان می‌دهد که گردشگران به محیط زیست به عنوان عامل کلیدی در کیفیت تجربه سفرهای خود می‌نگرند (گودین و فرانسیس^۲، ۲۰۰۳). اکوتوریسم به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای دستیابی به توسعه پایدار، در تمامی بخش‌های صنعت گردشگری روند رو به رشدی را تجربه می‌کند. این شاخه از گردشگری با تولید درآمدی چند میلیارد دلاری، اکنون به عنوان یک صنعت قدرتمند و واقعی در عرصه اقتصاد جهانی شناخته می‌شود. اهمیت اکوتوریسم نه تنها در جنبه‌های اقتصادی، بلکه در نقش آن در حفاظت از محیط زیست و ترویج فرهنگ پایداری نیز نمایان است (حجت‌شمامی و جوان، ۱۴۰۱). اکوتوریسم به عنوان فراگیرترین رویکرد جایگزینی در نظر گرفته شده‌است که می‌تواند همانند نوسدارویی توسعه اقتصادی و حفاظت از محیط زیست و رفاه جامعه را همزمان برای جامعه به ارمغان بیاورد، (خان^۳ و همکاران، ۲۰۲۲) و با تأکید بر اصالت و حفظ شیوه‌های سنتی، تبادل فرهنگی را ترویج داده (کوئینه^۴ و همکاران، ۲۰۲۱) و نقش تأثیرگذاری بر تصویر مقصد داشته باشد، به طوری که با برجسته کردن زیبایی‌هایی طبیعی، تنوع زیستی و تلاش‌هایی به جهت حفاظت، مقاصد را از نظر زیست محیطی مسئول و جذاب نشان می‌دهد (نواکی^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). تصویر مثبت از مقصد منجر می‌شود که گردشگران دغدغه‌مند و آگاه به محیط زیست، مقاصد را که حفظ محیط زیست و توسعه پایدار را در اولویت قرار می‌دهند انتخاب کنند (نواکی و همکاران، ۲۰۲۱). و آگاهی از این امر برای مدیران و بازاریابان و فعالان گردشگری مقاصد، به جهت نشان دادن تصویری مطلوب و سبز حائز اهمیت است (تینگ^۶ (تینا) لی^۷ و همکاران، ۲۰۲۱).

گردشگران نگران شرایط محیطی مقصدهای گردشگری هستند که انتخاب می‌کنند. آنها می‌خواهند به مناطق بکر سفر کنند. امروزه نگرش‌های دوستدار محیط زیست افزایش یافته (گروه پژوهشی عقاید اروپایی، ۲۰۰۲) و تقاضا برای محصولات اکوتوریستی به شدت افزایش یافته است (فیل^۸، ۱۹۹۹). در همین راستا شاریلی معتقد است که وجود گردشگران سبز و آگاه به مسائل زیست محیطی در حال افزایش است. امروزه یکی از موضوعات مهم افزایش آگاهی‌ها و نگرانی‌های زیست محیطی است که متأثر از دو موضوع مهم می‌باشد. اول اینکه منابع طبیعی محدود هستند و دوم اینکه هزینه‌های زیست محیطی توسعه بسیار بالاست (رفیق^۹ و همکاران، ۲۰۲۲: ۱). در نتیجه تغییرات اقلیمی رخ داده در جهان و به تبع آن افزایش نگرانی‌هایی محیط زیستی، اکوتوریسم به شکل فزاینده‌ای مورد توجه دانشگاهیان قرار گرفته است چون که گردشگری به پایداری زیست محیطی کمک می‌کند (صادیق^۹ و همکاران، ۲۰۲۲) علی‌رغم تحقیقات گسترده‌ای که در زمینه دلیل سفرهای اکوتوریستی انجام شده‌است اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که ادبیات این حوزه همچنان نیاز به تقویت دارد. به راستی با انجام چنین تحقیقاتی درک بهتری از سفرهای اکوتوریستی حاصل شده و در نتیجه می‌توان راهبردهای

1. Putri

2. Goodwin & Francis

3. Khan

4. Quynh

5. Nowacki

6. Ting (Tina) Li

7. Fennell

8. Rafiq

9. Sadiq

اثر بخشی را برای توسعه سفرهای اکوتوریستی اتخاذ نمود. در این پژوهش با اتکا بر ادبیات پیشین، این موضوع مطرح می‌شود که برنامه‌ریزی برای آینده و تصویر از مقصد عوامل مهمی هستند که شاید انتخاب‌های افراد برای سفرهای اکوتوریستی را متأثر سازد. برنامه‌ریزی برای آینده یکی از مفاهیمی است که نشان می‌دهد که گذشته، حال و آینده به چه میزان برای افراد مهم است و برخی از محققان مانند میلفونت^۱ و همکاران (۲۰۱۲) بر اهمیت این دیدگاه بر نگرش‌های زیست‌محیطی مسئولانه پرداختند. تحقیقات تجربی درباره اثر برنامه‌ریزی برای آینده، تصویر مقصد و نگرانی‌های زیست‌محیطی بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی بسیار نادر است. برای پر نمودن این خلأ علمی در حوزه اکوتوریسم تأثیر مستقیم دو سازه برنامه‌ریزی برای آینده^۲ و تصویر از مقصدهای^۳ اکوتوریستی بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی^۴ در نظر گرفته شده است. از سوی دیگر، نگرانی‌های زیست‌محیطی^۵ به عنوان متغیر میانجی محسوب خواهد شد تا نقش میانجی آن سنجیده شود. یکی از بخش‌های جامعه که نقش مهمی در آگاهی بخشی به جامعه دارند قشر دانشجویی است. علی‌الخصوص دانشجویان هستند. جامعه، دانشگاهیان را به عنوان گروه‌های مرجع قبول دارد. دانشگاه ولی عصر واقع در شهرستان رفسنجان است. این شهرستان یکی از مناطقی است که قابلیت‌های اکوتوریستی بالایی است که از آن میان می‌توان به دره در، دره رنج، دره جوز و... اشاره نمود. در این راستا پژوهش قصد دارد نظر دانشجویان دانشگاه ولی عصر رفسنجان به اکوتوریسم را مورد بررسی قرار دهد. سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که چه رابطه‌ای میان نگرش دانشجویان این دانشگاه در زمینه نگرانی‌هایی زیست‌محیطی، برنامه‌ریزی برای آینده و تصویر مقصد و تمایل به اکوتوریسم وجود دارد؟

در عرصه مدیریت گردشگری، استراتژی‌های متنوعی برای مناطق مختلف به کار گرفته می‌شود. در میان این استراتژی‌ها، گردشگری سبز به عنوان یکی از برجسته‌ترین و نوآورانه‌ترین رویکردها شناخته شده است. این شیوه از گردشگری، رهیافتی مدرن و پیشرو است که در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار طراحی و اجرا می‌شود (صادقی و کوراوند، ۱۴۰۱). گردشگری سبز اصطلاحی برای نوعی از گردشگری است که انگیزه‌های گردشگران دوستداری و حفاظت از محیط زیست است. برخی از دانشمندان مانند باتلر آن را بازاریابی می‌داند که دوستی با طبیعت را پیشنهاد و گردشگری جایگزین و گردشگری مسئولانه هم معنا است (اکبری، ۱۳۹۸: ۱۶). به راستی می‌توان گردشگری سبز را نوعی از گردشگری دانست که با ارتقای نگرانی‌های گردشگری و نیروی مثبت برای حفاظت از محیط زیست و خودکفایی اقتصادی، به عنوان عاملی برای رشد محلی وارد عمل می‌شود. با گردشگری سبز سه موضوع با هم تحقق پیدا می‌کند. اول اینکه حفاظت از طبیعت و محیط زیست انجام می‌شود. دو اینکه خودکفایی فردی برای گردشگران و بازدیدکنندگان به منصفه ظهور می‌رسد و سوم رفاه جامعه محلی به عنوان عضو مهم سیستم گردشگری حاصل می‌گردد (ابراهیمی، ۱۴۰۰: ۶۱).

در نظر گرفتن پیامدهای آینده به عنوان یک مفهوم شناختی معروف است که نشان‌دهنده میزانی است که افراد ممکن است پیامدهای فعلی و آتی رفتارهای خود را در نظر بگیرند (مورفی^۶ و همکاران، ۲۰۲۰). به راستی این رویکرد، ادراک یک فرد از گذشته، حال و آینده را شامل می‌شود (دوران^۷ و همکاران، ۲۰۱۷). در کنار این موضوع باید اشاره نمود که افرادی که در گذشته غوطه‌ور هستند بازگشت به گذشته را دوست دارند در برابر آنها افرادی که به رویدادهای کنونی متمرکز هستند زندگی رضایت‌بخشی دارند (پرزپیروکا و بلاچینو^۸، ۲۰۱۶). افرادی که بر زمان حال متمرکز هستند، بیشتر وقت خود را در زمان حال می‌گذارند. اما نوع سوم افرادی با دیدگاه آینده‌نگر هستند. این افراد در برابر افرادی قرار دارند که به سرعت اهداف را تعیین و آنها را اجرا می‌کنند. آینده‌نگرها بر

1. Milfont

2. Time perspective

3. Destination image

4. Ecotourism intention

5. Environmental concern

6. Murphy

7. Doran

8. Przepiorka & Blachnio

برنامه‌ریزی و دستیابی به اهداف بلندمدت متمرکز هستند. به‌طور کلی می‌توان گفت که چنین دیدگاهی بر زمان آینده متمرکز است توانایی پیش‌بینی موثری از انگیزه‌ها، نگرش‌ها، عملکرد تحصیلی و حفظ محیط‌زیست ارائه می‌دهد (لو^۱ و همکاران، ۲۰۱۶) و البته این دیدگاه با جرم، رفتارهای پرخطر، لذت‌گرایی و امثال آن نیز همراه است.

نگرانی‌های محیط‌زیستی، این نگرش نشان‌دهنده نگرش‌های کلی مردم نسبت به محیط‌زیست است. به راستی قبل از بررسی نگرانی‌های زیست‌محیطی، باید وجود نگرش زیست‌محیطی را سنجید. لو و همکاران (۲۰۱۶) پیشنهاد می‌دهند که ایده‌ها و نگرش‌ها قبل از نیت و رفتارها پدید می‌آیند. برخی از محققان دیگر مانند استایلو^۲ و همکاران (۲۰۱۶) معتقدند که پیامدهای اقدامات یک فرد به ارزش‌ها و هنجارهای فردی وی بر می‌گردد. در زمینه اکوتوریسم، رفتار مسئولانه زیست‌محیطی به گردشگران کمک می‌کند تا تأثیرات زیست‌محیطی اقدامات خود را درک و به استانداردها و کدهای اخلاقی و زیست‌محیطی آن منطقه عمل کنند (چنگ^۳ و همکاران، ۲۰۱۳). یکی از اتفاقاتی که با بروز تغییرات اقلیمی و پیشرفت‌های اقتصادی-اجتماعی رخ داده است این است که آگاهی‌هایی زیست‌محیطی افزایش پیدا کرده است. لذا افراد آگاه به‌گونه‌ای با طبیعت برخورد می‌کنند که کمترین لطمه به آن زده شود و به راستی به محیط‌زیست احترام بگذارند. دانلپ و یورک^۴ (۲۰۰۸) نگرانی زیست‌محیطی را مرتبط به میزان آگاهی مردم از مشکلات مربوط به محیط‌زیست و حمایت آنها برای حل این چالش‌ها در قالب مشارکت‌های مختلف می‌داند. به راستی افرادی که نسبت به محیط‌زیست آگاه‌تر باشند منجر به بروز رفتارهای دوستدار محیط‌زیست خواهد شد (صادیق^۵ و همکاران، ۲۰۲۲).

اکوتوریسم که به آن سفرهای طبیعت‌گردی یا گردشگری مبتنی بر طبیعت اطلاق می‌شود، تعاریف مختلفی دارد. آلکالک و ایوانز اسمیت^۶ (۱۹۹۴: ۱۵) اکوتوریسم را سفری می‌داند که جز مهم آن آموزش است و باید این نوع سفر مدیریت شود تا پایدار باقی بماند. فال‌سلیمان و همکاران (۱۴۰۱) اکوتوریسم را رویکردی می‌دانند با تکیه بر فلسفه حیات‌محور و ارزش‌های ذاتی طبیعت، رویکردی جامع به گردشگری ارائه می‌دهد. این شیوه از طریق حفاظت از عرصه‌های طبیعی و بهره‌مندی جوامع محلی، توسعه پایدار را ترویج می‌کند. اکوتوریسم با ایجاد تعادل میان رشد اقتصادی، حفظ محیط‌زیست و میراث فرهنگی، مسیری برای دستیابی به پایداری در صنعت گردشگری فراهم می‌سازد. فنل^۷ (۲۰۰۱) اکوتوریسم را سفری می‌داند که منبعی برای رفاه مردم روستایی است و بر گونه‌های در معرض خطر / آسیب‌پذیر متمرکز است. لو و جانتا^۸ (۲۰۲۰) معتقدند که اکوتوریسم به حفظ منابع کمک کرده و به راستی تعادلی میان گردشگری و مدیریت ایجاد می‌کند. بیورک در یک مقاله مروری که به بررسی دقیق اکوتوریسم پرداخته‌است، آن را سفری قلمداد می‌کنند که در "آن مسئولان، فعالان صنعت گردشگری، گردشگران و مردم محلی این امکان را برای گردشگران فراهم می‌کنند که به مناطق بکر و طبیعی سفر نمایند. این سفر همراه با تحسین، مطالعه و لذت بردن از طبیعت و فرهنگ آن منطقه بوده و بهره‌داری و استفاده از منابع به‌گونه‌ای نیست که توسعه پایدار به خطر بیفتد (بیورک^۹، ۲۰۰۰: ۱۹۶)". اگر توجه شود این تعریف یک تعریف کل‌نگر است چرا که ذی‌نفعان درگیر در اکوتوریسم را مشخص می‌نماید اما برای این پژوهش ما بر این تعریف اتکا نخواهیم کرد. به راستی ما در این پژوهش اکوتوریسم را شکلی از گردشگری قلمداد می‌کنیم که بر تجربه و حفظ مناطق طبیعی متمرکز است. لذا ما تمایل به سفرهای اکوتوریستی را قصد بازدید از یک مکان بوم‌گردی در آینده نزدیک تعریف می‌کنیم.

1. Lu

2. Stylos

3. Cheng

4. Dunlap & York

5. Sadiq

6. Allcock and Evans- Smith

7. Fennell

8. Lo and Janta

9. Bjork

در تحقیقات علمی گرایش یا قصد به ترجیح مصرف‌کننده نسبت به یک محصول یا خدمت خاص دارد (یونس^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). برخی از محققانی که معتقد به نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده هستند اعتقاد دارند که «هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری ادراک شده»^۲ به‌عنوان متغیرهای مهم پیش‌بینی‌کننده تمایل به یک فعالیت خاص قلمداد می‌شوند (آزن^۳، ۱۹۹۱). در تحقیقات گردشگری، اکوتوریسم را می‌توان به مثابه قصد و تمایل گردشگر در فعالیتهای بوم‌گردی و اکوتوریستی قلمداد نمود و تمایل به فعالیتهای اکوتوریستی یعنی تجربه حفظ و محافظت از مناطق بکر و طبیعی است (فام و خان^۴، ۲۰۲۱). همان‌طور که در مطالعات پیشین اکوتوریسم هم می‌توان مشاهده نمود، انگیزه یکی از ابعاد مهم در اکوتوریسم است (لو و دنگ^۵، ۲۰۰۸) به‌طوری که طبق نظر برخی محققان تصمیم‌گیری برای سفر به یک مقصد به‌طور قابل توجهی تحت‌تأثیر هدف و انگیزه بازدیدکننده قرار دارد (آماناه^۶ و همکاران، ۲۰۱۸). تمایل به فعالیتهای اکوتوریستی یعنی اینکه گردشگری به منطقه طبیعی بکر و گاهی فرهنگی برای کسب تجربه سفر نماید (چی و فام^۷، ۲۰۲۲). از سوی دیگر فام و نگوین^۸ (۲۰۲۰) تمایل به فعالیتهای اکوتوریستی را به‌عنوان عاملی در پیش‌بینی رفتار آتی افراد تلقی می‌کنند. در گرایش به اکوتوریسم عواملی مانند انگیزه، نگرش‌ها و نگرانی‌های زیست‌محیطی توجه بیشتری می‌شود (هالمن و همکاران، ۲۰۱۵). اکوتوریسم به‌عنوان یک رفتار زیست‌محیطی مسئولانه مفهوم‌سازی می‌شود که بازتابی از محیط‌زیست، تعهد و دانش زیست‌محیطی است (کاترل و گرافی^۹، ۱۹۹۷).

مواد و روش‌ها

این مقاله از نوع توصیفی-تحلیلی است و جزو تحقیقات کاربردی محسوب می‌شود. طبق پیاز پژوهش‌سازاندرز این پژوهش از نظر فلسفه پژوهش جزو تحقیقات اثبات‌گرایانه است. استراتژی پژوهش جزو تحقیقات پیمایشی چرا که ابزار پژوهش پرسش‌نامه است. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری) دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان است. نمونه‌گیری به‌صورت تصادفی ساده بوده و تعداد ۳۷۰ پرسش‌نامه به‌صورت الکترونیکی تکمیل شد. چهار سازه این پژوهش شامل نگرانی‌های زیست‌محیطی (۳ سؤال) برنامه‌ریزی برای آینده (۴ سؤال) تصویر مقصد (۴ سؤال) قصد و تمایل به فعالیتهای اکوتوریستی (۴ سؤال) است. ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها، نرم‌افزار معادلات ساختاری Smart-PLS است. این نرم‌افزار ابزار قدرتمندی برای تحلیل و مدل‌سازی داده‌ها است و به‌خصوص در رشته‌های علوم اجتماعی مانند مدیریت و گردشگری مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم‌افزار آزمون فرضیه‌ها را انجام داده و ارزیابی روابط بین متغیرها را به‌خوبی انجام می‌دهد.

یافته‌های تحقیق

در هر پژوهش لازم است که اطلاعات جمعیت‌شناختی شامل جنسیت، سن، تحصیلات ارائه شود که این موضوع در جدول (۱) ارائه گردیده‌است. همان‌طور که مشاهده می‌گردد از نظر جنسیت، مردان بیشتر از زنان هستند. از نظر سنی بیشتر پاسخ‌گویان در رده و گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ قرار داشتند. از نظر تحصیلات هم افرادی با مدرک تحصیلی لیسانس بیشترین فراوانی را دارا بودند. نتایج کامل در جدول شماره ۱ ارائه شده‌است.

1. Younus

2. Subjective norms and perceived behavioral control

3. Ajzen

4. Pham and Khanh

5. Luo and Deng

6. Amanah

7. Chi & Pham

8. Nguyen

9. Cottrell & Graefe

جدول ۱- اطلاعات جمعیت شناختی نمونه آماری

متغیر	ویژگی	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۶۸	۳۱/۶۲
	زن	۲۵۳	۶۷/۳۷
سن	زیر ۲۰ سال	۱۶۳	۴۴
	۲۰-۳۰ سال	۱۷۰	۴۵/۹۴
	۳۱-۴۰ سال	۳۷	۱۰
	۴۱-۵۰ سال	-	-
تحصیلات	لیسانس	۲۶۸	۷۲/۴۳
	فوق لیسانس	۶۷	۱۸/۱۰
	دکتری	۳۵	۹/۴۵

در جدول (۲) آمار توصیفی میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی پاسخ دهندگان به سؤالات پرسش نامه نشان داده شده است. همه سؤالات پرسش نامه بالاتر از حد وسط (عدد ۳) قرار دارند، که نشان می دهد پاسخ دهندگان در پاسخ به سؤالات توافق نسبی داشته اند. برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها در این پژوهش، از چولگی و کشیدگی استفاده شده است. طبق تعریف علمی، اگر چولگی در بازه (۳-، ۳+) و کشیدگی در بازه (۵-، ۵+) باشد، توزیع داده ها طبیعی است. همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود، این شرایط برآورده شده است.

جدول ۲- آمار توصیفی سؤالات پرسش نامه

متغیر	سؤال	کد سؤال	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
نگرانی زیست محیطی	هنگامی که انسان در طبیعت دخالت می کند، اغلب پیامدهای فاجعه باری را به همراه دارد	EN1	۳/۹۵	۰/۸۵۳	۰/۲۵۶	-۰/۸۷۴
	انسان ها به شدت از محیط زیست سوء استفاده می کنند	EN2	۳/۷۶	۰/۸۳۵	۰/۱۰۲	-۰/۹۳۶
برنامه ریزی برای آینده	گیاهان و حیوانات مانند انسان ها حق حیات دارند	EN3	۴/۷۸	۰/۴۶۳	-۲/۱۳	۳/۹۷
	من معتقدم که افراد باید هر روز صبح، برای آن روز برنامه ریزی نمایند.	TP1	۴/۱۵	۰/۸۷۵	-۰/۹۵۱	۰/۸۶۷
	من معتقدم که برنامه های آینده به درستی تنظیم شده اند	TP2	۳/۴۴	۰/۸۳۳	۰/۳۵۷	-۰/۴۴۲
	من همیشه فهرستی از کارهایی که باید انجام دهم تهیه می کنم	TP3	۳/۴۷	۰/۹۵۳	۰/۲۵۲	-۰/۸۸۳
تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	من پروژه ها و کارهای خود را سر موقع انجام و تمام می کنم	TP4	۳/۶۷	۰/۷۸۸	-۰/۰۶۹	-۰/۴۲۴
	من به مقصدهای ی با آب و هوای خوب و مطبوع علاقه مند	DI1	۴/۵۶	۰/۶۰۳	-۱/۰۷	۰/۱۶۲
	من به مقصدهای ی با چشم اندازهای زیبا علاقه مند	DI2	۴/۷۷	۰/۴۱۷	-۱/۳۵	-۰/۱۷۹
	من به مقصدهای مشهور بسیار علاقه مند	DI3	۴/۲۱	۰/۷۸۴	-۰/۸۴۶	۰/۴۱۹
تمایل به سفرهای اکوتوریستی	من به مقصدهای طبیعی بدون آلودگی و بکر علاقه مند.	DI4	۴/۷۱	۰/۵۰۰	-۱/۵۴	۱/۵۱
	من برای سفر، سفرهای اکوتوریستی را انتخاب می کنم	EI1	۳/۹۴	۰/۷۷۲	-۰/۰۵۳	-۰/۹۵۳
	من قصد دارم در آینده ای نزدیک از یک مقصد اکوتوریستی بازدید کنم	EI2	۳/۹۶	۰/۸۳۲	-۰/۱۸۲	-۰/۹۹۵
	اگر قرار باشد با یک تور به مقصدهای اکوتوریستی سفر کنم با دقت تور بوم گردی و اکوتوریستی را انتخاب می کنم	EI3	۴/۳۰	۰/۷۵۲	-۰/۷۴۷	-۰/۲۶۸
	فکر می کنم فعالیت ها و سفرهای اکوتوریستی منطقی و درست است	EI4	۳/۸۷	۰/۷۴۸	۰/۲۱۹	-۱/۱۹

مدل اندازه‌گیری

جهت اینکه سؤالات یا گویه‌های یک پژوهش معتبر باشد لازم است که بارهای عاملی، روایی و پایایی آن مورد بررسی قرار گیرد. معیار مهم برای اعتبار یک مهم بارهای عاملی است که باید از ۰/۵ بیشتر باشد. همان‌گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود سؤالات پرسش‌نامه از بارهای عاملی با امتیاز بالا برخوردار هستند. همچنین در این جدول پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا ارائه شده‌است. برای ارزیابی پایایی از آلفا کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شد. ملاک اصلی تایید شدن این دو عامل این است که بالای ۰/۷ باشند و بنابراین پایایی ابزار پژوهش مورد تایید قرار می‌گیرد. از میانگین واریانس استخراجی جهت بررسی روایی همگرا بهره گرفته شد و چون که نتایج از ۰/۵ بزرگ‌ترند، بنابراین روایی همگرا مورد تایید است.

جدول ۳- ارزیابی مدل اندازه‌گیری تحقیق

متغیر	سؤال	کد سؤال	بارهای عاملی	آلفا کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE
نگرانی زیست‌محیطی	هنگامی که انسان در طبیعت دخالت می‌کند، اغلب پیامدهای فاجعه باری را به همراه دارد	EN1	۰/۴۱۱	۰/۷۰۱	۰/۷۲۱	۰/۵۱۴
	انسان‌ها به‌شدت از محیط‌زیست سوء استفاده می‌کنند	EN2				
	گیاهان و حیوانات مانند انسان‌ها حق حیات دارند	EN3				
برنامه‌ریزی برای آینده	من معتقدم که افراد باید هر روز صبح، برای آن روز برنامه‌ریزی نمایند.	TP1	۰/۷۸۲	۰/۷۱۷	۰/۸۲۰	۰/۵۳۴
	من معتقدم که برنامه‌های آینده به درستی تنظیم شده‌اند	TP2	۰/۷۸۵			
	من همیشه فهرستی از کارهایی که باید انجام دهم تهیه می‌کنم	TP3	۰/۶۵۷			
	من پروژه‌ها و کارهای خودم را سر موقع انجام و تمام می‌کنم	TP4	۰/۶۸۹			
تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	من به مقصدهای ی با آب و هوای خوب و مطبوع علاقه‌مندم	DI1	۰/۷۱۳	۰/۷۱۰	۰/۷۹۷	۰/۵۰۰
	من به مقصدهای ی با چشم‌اندازهای زیبا علاقه‌مندم	DI2	۰/۷۶۷			
	من به مقصدهای مشهور بسیار علاقه‌مندم	DI3	۰/۵۲۲			
	من به مقصدهای طبیعی بدون آلودگی و بکر علاقه‌مندم.	DI4	۰/۷۹۵			
تمایل به سفرهای اکوتوریستی	من برای سفر، سفرهای اکوتوریستی را انتخاب می‌کنم	EI1	۰/۷۷۴	۰/۸۰۴	۰/۸۶۷	۰/۶۲۰
	من قصد دارم در آینده‌ای نزدیک از یک مقصد اکوتوریستی بازدید کنم	EI2	۰/۷۰۹			
	اگر قرار باشد با یک تور به مقصدهای اکوتوریستی سفر کنم با دقت تور بوم‌گردی و اکوتوریستی را انتخاب می‌کنم	EI3	۰/۸۶۹			
	فکر می‌کنم فعالیت‌ها و سفرهای اکوتوریستی منطقی و درست است	EI4	۰/۷۹۰			

این مطالعه از نسبت فورنر و لارکر و شاخص (HTMT) برای بررسی روایی‌واگرا استفاده کرده است. روایی واگرا برای اطمینان از عدم وجود مسائل هم‌خطی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش لازم است که مقادیر موجود در روی قطر اصلی ماتریس از کلیه مقادیر موجود در ستون مربوط آن بزرگ‌تر است و نتایج پژوهش نشان می‌دهد که چنین موضوعی در تحقیق حاضر محقق شده‌است. مطابق نتایج جدول (۴) و جدول (۵) اعتبار واگرا مورد تایید بوده و سازه‌ها از ویژگی عدم هم‌خطی برخوردار هستند.

جدول ۴- تحلیل فورنر لارکر برای ارزیابی روایی واگرا

متغیر	برنامه ریزی برای آینده	تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	تمایل به سفرهای اکوتوریستی	نگرانی زیست‌محیطی
برنامه‌ریزی برای آینده	۰/۷۳۰			
تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	۰/۲۹۲	۰/۷۰۷		
تمایل به سفرهای اکوتوریستی	۰/۳۲۳	۰/۵۰۸	۰/۷۸۸	
نگرانی زیست‌محیطی	۰/۳۷۵	۰/۳۷۸	۰/۲۶۷	۰/۶۲۹

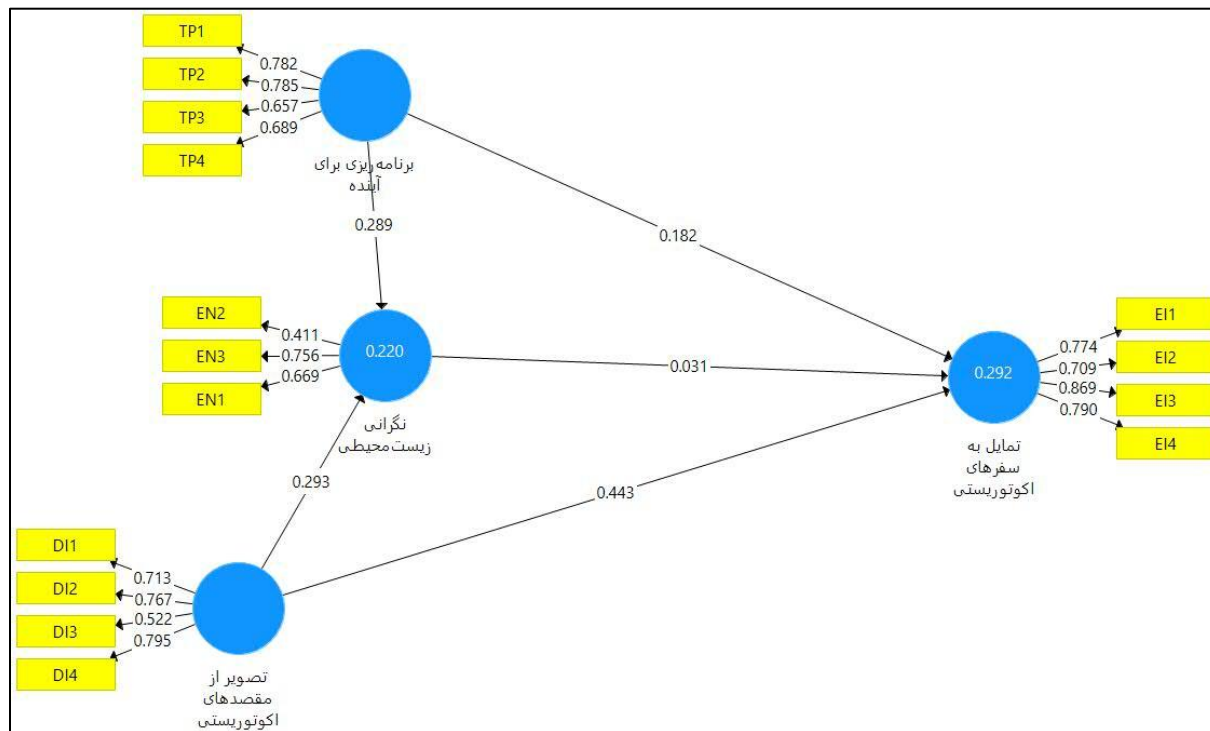
جدول ۵- تحلیل HTMT برای ارزیابی روایی واگرا

متغیر	برنامه ریزی برای آینده	تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	تمایل به سفرهای اکوتوریستی	نگرانی زیست‌محیطی
برنامه‌ریزی برای آینده				
تصویر از مقصدهای اکوتوریستی	۰/۴۰۲			
تمایل به سفرهای اکوتوریستی	۰/۳۸۵	۰/۶۴۷		
نگرانی زیست‌محیطی	۰/۶۵۸	۰/۷۲۴	۰/۴۵۸	

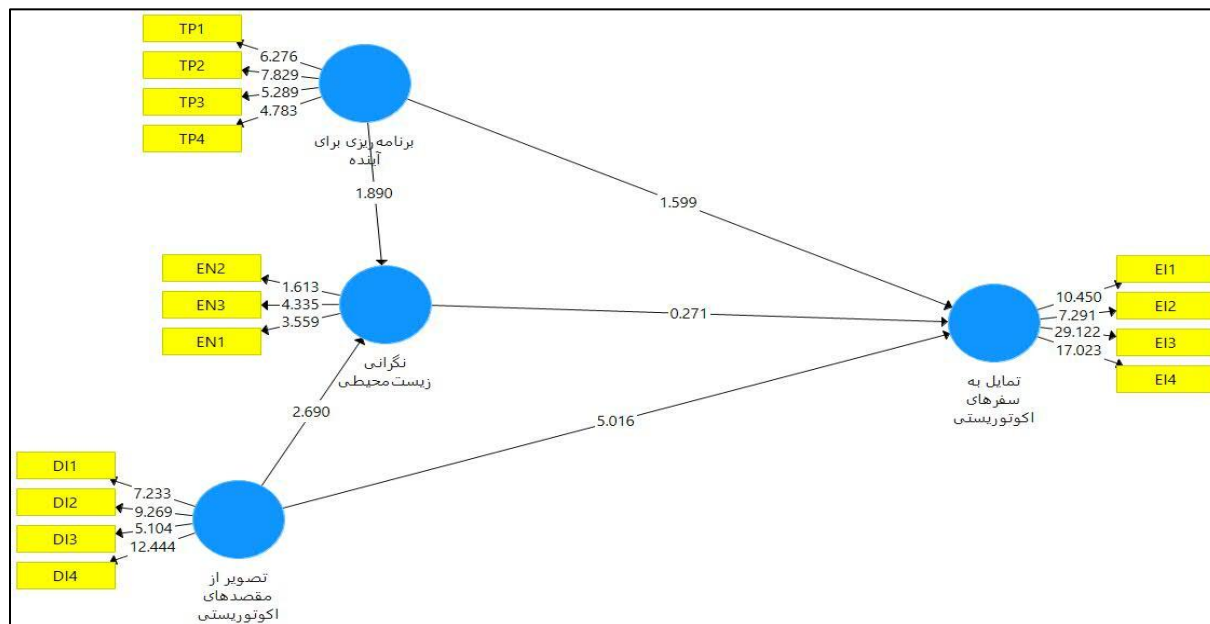
مدل ساختاری

در این پژوهش جهت اعتبارسنجی مدل و تایید یا رد فرضیه‌های پژوهش از روش بوت‌استرپینگ^۱ استفاده گردیده‌است. این روش یک شیوه استفاده مجدد از نمونه برای برآورد آماره تی و سنجش معناداری روابط است. به دیگر سخن، بوت‌استرپینگ آماره آزمون برای سنجش معناداری روابط میان متغیرها را محاسبه می‌کند و شامل ضریب مسیر (بتا)، معناداری (t-value)، ضریب تعیین (R^2) و کیفیت سنجی (Q^2) می‌باشد. در شکل (۳) مدل ساختاری تحقیق در حالت برآورد ضرایب و در شکل (۴) مدل ساختاری در حالت معناداری ضرایب ارائه شده‌است.

^۱. Bootstrapping

شکل ۳- مدل ساختاری تحقیق در حالت تخمین ضرایب

شکل ۴- مدل ساختاری تحقیق در حالت معناداری ضرایب

در جدول (۶) نتایج مربوط به فرضیه‌های تحقیق بیان شده‌است. مطابق نتایج به دست آمده تأثیر برنامه‌ریزی برای آینده بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی و نگرانی زیست محیطی رد شده‌است. اما دو فرضیه تأثیر تصویر از مقصدهای گردشگری بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی و تصویر از مقصدهای اکوتوریستی بر نگرانی زیست محیطی مورد تایید قرار گرفته‌اند. اما نگرانی زیست محیطی بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی مورد تایید قرار نگرفت.

جدول ۶- نتایج بخش ساختاری و بررسی فرضیه‌های تحقیق

ردیف	فرضیه	ضریب مسیر	t-value	P- value	وضعیت فرضیه
۱	برنامه‌ریزی برای آینده=ک تمایل به سفرهای اکوتوریستی	۰/۱۸۲	۱/۵۹	۰/۱۱۰	رد
۲	برنامه‌ریزی برای آینده =ک نگرانی زیست‌محیطی	۰/۲۸۹	۱/۸۹	۰/۰۵۹	رد
۳	تصویر از مقصدهای اکوتوریستی =ک تمایل به سفرهای اکوتوریستی	۰/۴۴۳	۵/۰۱	۰/۰۰۰	تایید
۴	تصویر از مقصدهای اکوتوریستی=ک نگرانی زیست‌محیطی	۰/۲۹۳	۲/۶۹	۰/۰۰۷	تایید
۵	نگرانی زیست‌محیطی =ک تمایل به سفرهای اکوتوریستی	۰/۰۳۱	۰/۲۷۱	۰/۷۸۷	رد

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش به بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه ولی عصر رفسنجان در زمینه مسائل اکوتوریستی پرداخته‌است. طبق ادبیات پژوهش اکوتوریست‌ها یا علاقه‌مندان به فعالیت‌های اکوتوریستی دارای ویژگی‌های متمایزی نسبت به گردشگران انبوه هستند. طبق نتایج این پژوهش نگرانی نسبت به مسائل زیست‌محیطی تأثیر چندانی در گرایش به سفرهای اکوتوریستی ندارد و این نتایج با پژوهش و دیدگاه‌های آلکالک و ایوانز اسمیت (۱۹۹۴) که معتقد است اکوتوریست‌های در پی پایداری محیط هستند غیرهمسو است همان‌طور که دمریت^۱ (۲۰۰۲) معتقد است معانی طبیعت را باید به صورت فرهنگی تفسیر نمود و در همین راستا این تفاوت را باید در یک بستر فرهنگی تحلیل نمود. اما همسو با پژوهش سواربروک و هورنر^۲ (۲۰۰۷) است که معتقدند که گردشگران سبز غیرمسئول به‌عنوان بخش مهمی از اکوتوریست‌ها شناخته می‌شوند. اتفاقاً دولینکار^۳ و همکاران (۲۰۰۸) این گردشگران را افرادی تلقی می‌کنند که دارای تحصیلات عالی هستند. تأثیر برنامه‌ریزی برای آینده بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی و نگرانی زیست‌محیطی مورد تایید قرار نگرفت. به راستی مطالعات پیشین مانند استراتمن^۴ و همکاران (۱۹۹۴) نشان دادند که افراد آینده‌نگر و با چشم‌انداز بلند مدت علاقه بیشتری به حفاظت از طبیعت دارند که این رابطه در پژوهش حاضر تایید نشد و همان‌طور که در مطالب پیش گفته به آن اشاره شد این موضوع برآمده از تفاوت‌های فرهنگی و شرایط کلان حاکم بر جامعه دانشگاهی است.

اما دو فرضیه مهم این پژوهش که مورد تایید قرار گرفت تأثیر تصویر از مقصدهای گردشگری بر تمایل به سفرهای اکوتوریستی و نگرانی‌های زیست‌محیطی است و این موضوع به‌خوبی قابل تبیین و تفسیر است چرا که نگاه صرف زیباشناسی به طبیعت در همه افراد چه گردشگران انبوه و چه اکوتوریست‌ها قابل مشاهده است که با نتایج ژانگ و ژئو^۵ (۲۰۲۰) و شاه‌حسینی (۱۳۹۲) همسو است که معتقدند یکی از مولفه‌های مهم اکوتوریست‌ها تجربه زیباشناختی و دیدار از طبیعت می‌باشد. به راستی دانشجویان تنها به‌دلیل بهره‌گیری از مواهب طبیعت به فعالیت‌های اکوتوریستی می‌پردازند و نگرانی زیست‌محیطی آنها زمانی تحریک می‌شود که جنبه زیباشناسانه طبیعت مورد تعرض قرار گیرد. در راستای نتایج پژوهش پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

- قشر دانشگاهی تأثیرات مهمی بر روند توسعه اجتماعی و فرهنگی دارند لذا پیشنهاد می‌شود که جهت درک مفاهیم اکوتوریستی و ارزش طبیعت، دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در دانشگاه‌ها برگزار گردد.
- برگزاری مسابقات عکاسی و نقاشی با رویکرد گردشگری سبز

1. Demeritt

2. Swarbrooke & Horner

3. Dolnicar

4. Strathman

5. Zhang and Xu

- از ظرفیت انجمن‌ها و کانون‌های علمی در دانشگاه‌ها بیشترین بهره‌برداری شود چرا که مجریان این برنامه‌ها دانشجویان هستند و تأثیرگذاری این برنامه‌ها بالاست.
- برگزاری اردوهای طبیعت‌گردی برای دانشجویان همراه با اساتید مجرب که ارزش ذاتی طبیعت را بیش از پیش برای دانشجویان تبیین نماید.

منابع

- ابراهیمی، محمود. (۱۴۰۰). جایگاه و سنجش مولفه‌های گردشگری سبز در کلان‌شهر اصفهان، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد، دانشگاه هنر اصفهان.
- اکبری، معین. (۱۳۹۸). تأثیر گردشگری سبز بر توسعه کارآفرینی روستایی، پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد، دانشگاه سیستان و بلوچستان.
- حجت‌شمامی، سیروس و جوان، فرهاد. (۱۴۰۱). اکوتوریسم و پایداری محیط‌زیست روستایی در شهرستان رودبار. *مطالعات مدیریت توسعه سبز* ۱(۲)، ۵۹-۱۰۱. doi: 10.22077/jgmd.2023.6082.10187۲
- رومیانی، احمد. (۱۴۰۱). برازش معادلات رگرسیون خطی گردشگران خارجی و داخلی گنبد سلطانیه با توجه به شرایط تغییرات آب و هوایی. *مطالعات مدیریت توسعه سبز*، ۱(۱)، ۱۳۳-۱۴۶. doi: 10.22077/jgmd.2022.5607.1002۱۴۶
- صادقی، حجت‌الله و کوراوند، حسین. (۱۴۰۱). تحلیل وضعیت شاخص‌های گردشگری سبز در منطقه کوه‌رنگ. *مطالعات مدیریت توسعه سبز*، ۱(۱)، ۳۳-۴۶. doi: 10.22077/jgmd.2022.5653.1004۴۶
- عزیزپور، فرهاد، مومنی، حسن، قاسمی، ابوطالب، محمدی، حسن. (۱۴۰۳). مدیریت سبز گردشگری با رویکرد توسعه اقتصاد جوامع محلی در روستاهای پیرامون رود دره تنگه واشی. *مطالعات مدیریت توسعه سبز*، ۳(۱)، ۱-۱۶. doi: 10.22077/jgdms.2024.6988.1049۱۶
- فال‌سلیمان، محمود، میکائیکی، جواد، و نیک‌شعار، مرجان. (۱۴۰۱). اکوتوریسم کویری و توسعه پایدار روستایی استان خراسان جنوبی. *مطالعات مدیریت توسعه سبز*، ۱(۱)، ۱۱۷-۱۳۲. doi: 10.22077/jgmd.2022.2284۱۳۲
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Akbari, M. (2019). *The impact of green tourism on the development of rural entrepreneurship* (Master's thesis, University of Sistan and Baluchestan). (In Persian)
- Allcock, A., & Evans-Smith, D. (1994). *National ecotourism strategy*. Commonwealth Department of Tourism.
- Amanah, D., Hurriyati, R., Gaffar, V., Agustini, F., & Harahap, D. (2018). Foreign tourist's attitude to the elements of the developing of tourism in Medan, Indonesia. *Management Science Letters*, 8(5), 371–380. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2018.4.009>
- Azizpuor, F., Momeni, H., Ghasemi, A., & Mohammadi, H. (2024). Green management of tourism with an approach to the economic development of local communities in the villages around the Vashi Gorge. *Green Development Management Studies*, 3(1), 1–16. <https://doi.org/10.22077/jgdms.2024.6988.1049>
- Björk, P. (2000). Ecotourism from a conceptual perspective: An extended definition of a unique tourism form. *International Journal of Tourism Research*, 2(3), 189–202. [https://doi.org/10.1002/1522-1970\(200005/06\)2:3<189::AID-JTR195>3.0.CO;2-T](https://doi.org/10.1002/1522-1970(200005/06)2:3<189::AID-JTR195>3.0.CO;2-T)
- Cheng, T. M., Wu, C. H., & Huang, L. M. (2013). The influence of place attachment on the relationship between destination attractiveness and environmentally responsible behavior for island tourism in Penghu, Taiwan. *Journal of Sustainable Tourism*, 21(8), 1166–1187. <https://doi.org/10.1080/09669582.2012.750329>
- Chi, N. T. K., & Pham, H. (2022). The moderating role of eco-destination image in the travel motivations and ecotourism intention nexus. *Journal of Tourism Futures*. <https://doi.org/10.1108/JTF-01-2022-0014>
- Cottrell, S. P., & Graefe, A. R. (1997). Testing a conceptual framework of responsible environmental behavior. *The Journal of Environmental Education*, 29(1), 17–27. <https://doi.org/10.1080/00958969709599103>
- Demeritt, D. (2002). What is the 'social construction of nature'? A typology and sympathetic critique. *Progress in Human Geography*, 26(6), 767–790. <https://doi.org/10.1191/0309132502ph402oa>
- Dolnicar, S., Crouch, G. I., & Long, P. (2008). Environment-friendly tourists: What do we really know about them? *Journal of Sustainable Tourism*, 16(2), 197–210. <https://doi.org/10.2167/jost738.0>

- Doran, R., Hanss, D., & Larsen, S. (2017). Intentions to make sustainable tourism choices: Do value orientations, time perspective, and efficacy beliefs explain individual differences? *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 17(3), 223–238. <https://doi.org/10.1080/15022250.2016.1179129>
- Dunlap, R. E., & York, R. (2008). The globalization of environmental concern and the limits of the postmaterialist values explanation: Evidence from four multinational surveys. *The Sociological Quarterly*, 49(3), 529–563. <https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2008.00127.x>
- Ebrahimi, M. (2021). *Evaluation of green tourism components in areas of Isfahan* (Master's thesis, Art University of Isfahan). (In Persian)
- European Opinion Research Group, Environment Directorate-General, & Directorate-General Press. (2002). *The attitudes of Europeans towards the environment* (Special Eurobarometer Report No. 58). European Commission.
- Falsolyman, M., Mikaniki, J., & Nikshoar, M. (2022). Desert ecotourism and sustainable rural development in South Khorasan Province. *Green Development Management Studies*, 1(1), 117–132. <https://doi.org/10.22077/jgmd.2022.2284>
- Fennell, D. A. (1999). *Ecotourism: An introduction*. Routledge.
- Fennell, D. A. (2001). A content analysis of ecotourism definitions. *Current Issues in Tourism*, 4(5), 403–421. <https://doi.org/10.1080/13683500108667896>
- Goodwin, H., & Francis, J. (2003). Ethical and responsible tourism: Consumer trends in the UK. *Journal of Vacation Marketing*, 9(3), 271–284. <https://doi.org/10.1177/135676670300900306>
- Hallmann, K., Zehrer, A., & Müller, S. (2015). Perceived destination image: An image model for a winter sports destination and its effect on intention to revisit. *Journal of Travel Research*, 54(1), 94–106. <https://doi.org/10.1177/0047287513513161>
- Hojjat Shmami, S., & Javan, F. (2022). Ecotourism and environmental sustainability in rural areas of Rudbar. *Green Development Management Studies*, 1(2), 59–72. <https://doi.org/10.22077/jgmd.2023.6082.1018>
- Khan, M. M., Siddique, M., Yasir, M., Qureshi, M. I., Khan, N., & Safdar, M. Z. (2022). The significance of digital marketing in shaping ecotourism behavior through destination image. *Sustainability*, 14(12), Article 7395. <https://doi.org/10.3390/su14127395>
- Lo, Y. C., & Janta, P. (2020). Resident's perspective on developing community-based tourism—a qualitative study of Muen Ngoen Kong Community, Chiang Mai, Thailand. *Frontiers in Psychology*, 11, 552922. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.552922>
- Lu, J., Hung, K., Wang, L., Schuett, M. A., & Hu, L. (2016). Do perceptions of time affect outbound-travel motivations and intention? An investigation among Chinese seniors. *Tourism Management*, 53, 1–12. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.09.003>
- Luo, Y., & Deng, J. (2008). The New Environmental Paradigm and nature-based tourism motivation. *Journal of Travel Research*, 46(4), 392–402. <https://doi.org/10.1177/0047287507308331>
- Milfont, T. L., Wilson, J., & Diniz, P. (2012). Time perspective and environmental engagement: A meta-analysis. *International Journal of Psychology*, 47(5), 325–334. <https://doi.org/10.1080/00207594.2011.647029>
- Murphy, L., Cadogan, E., & Dockray, S. (2020). The consideration of future consequences: Evidence for domain specificity across five life domains. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 46(5), 663–678. <https://doi.org/10.1177/0146167219873478>
- Nowacki, M., Chawla, Y., & Kowalczyk-Anioł, J. (2021). What drives the eco-friendly tourist destination choice? The Indian perspective. *Energies*, 14(19), Article 6237. <https://doi.org/10.3390/en14196237>
- Pham, H. S. T., & Khanh, C. N. T. (2021). Ecotourism intention: The roles of environmental concern, time perspective and destination image. *Tourism Review*, 76(5), 1141–1153. <https://doi.org/10.1108/TR-09-2019-0363>
- Przepiorka, A., & Blachnio, A. (2016). Time perspective in Internet and Facebook addiction. *Computers in Human Behavior*, 60, 13–18. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.02.045>
- Putri, S. A. E. (2018). *The impact of economic growth - The development ecotourism area and environment*. Medium. <https://alyadjunas19.medium.com/pengembangan-ekowisata-sebagai-pariwisata-berkelanjutan-serta-dampaknya-bagi-keberlanjutan-d916fee005d6>

- Quynh, N., Hoai, N. T., & Loi, N. V. (2021). The role of emotional experience and destination image on ecotourism satisfaction. *Spanish Journal of Marketing - ESIC*, 25(2), 312–332. <https://doi.org/10.1108/SJME-04-2020-0055>
- Rafiq, F., Adil, M., & Wu, J. Z. (2022). Examining ecotourism intention: The role of tourists' traits and environmental concerns. *Frontiers in Psychology*, 13, Article 940116. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.940116>
- Roumiani, A. (2022). Fitting linear regression equations to the number of foreign and domestic tourists visiting Soltaniyeh Dome according to climate change. *Green Development Management Studies*, 1(1), 133–146. <https://doi.org/10.22077/jgmd.2022.5607.1002>
- Sadeghi, H., & Koravand, H. (2022). Analyzing the status of green tourism indicators in Koohrang region. *Green Development Management Studies*, 1(1), 33–46. <https://doi.org/10.22077/jgmd.2022.5653.1004>
- Sadiq, M., Adil, M., & Paul, J. (2022). Eco-friendly hotel stays and environmental attitude: A value-attitude-behavior perspective. *International Journal of Hospitality Management*, 100, 103094. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2021.103094>
- Shahhosseini, H. (2014). Study of the factors influencing the eco-tourists' motivations for and satisfaction of travelling to Qeshm. *Tourism Management Studies*, 8(24), 145–182. <https://doi.org/20.1001.1.23223294.1393.8.24.6.3> (In Persian)
- Strathman, A., Gleicher, F., Boninger, D. S., & Edwards, C. S. (1994). The consideration of future consequences: Weighing immediate and distant outcomes of behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66(4), 742–752. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.66.4.742>
- Stylos, N., Vassiliadis, C. A., Bellou, V., & Andronikidis, A. (2016). Destination images, holistic images and personal normative beliefs: Predictors of intention to revisit a destination. *Tourism Management*, 53, 40–60. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.09.006>
- Swarbrooke, J., & Horner, S. (2007). *Consumer behaviour in tourism*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780080466958>
- Ting (Tina) Li, Liu, F., & Soutar, G. N. (2021). Experiences, post-trip destination image, satisfaction and loyalty: A study in an ecotourism context. *Journal of Destination Marketing & Management*, 19, 100547. <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2020.100547>
- UNWTO. (2019). *International tourism highlights*. United Nations World Tourism Organization. <https://www.unwto.org/international-tourism-growth-continues-to-outpace-the-economy>
- Younus, S., Rasheed, F., & Zia, A. (2015). Identify the factors affecting consumer purchase intention. *Global Journal of Management and Business Research: Administration and Management*, 15(2), 8–14. https://globaljournals.org/GJMBR_Volume15/2-Identifying-the-Factors-Affecting.pdf
- Zhang, Q., & Xu, H. (2020). Understanding aesthetic experiences in nature-based tourism: The important role of tourists' literary associations. *Journal of Destination Marketing & Management*, 16, 100429. <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2020.100429>

